

Art per “sacsejar consciències”

Enric Iglesias, rere la seva 'Sopa d'Argelers' i davant els tres llenços de gran format que presideixen la sala del Mercantil E.A.

Els discursos feixistes, masclistes o xenòfobs són tendència cada cop més entre joves: en les converses quotidianes, als patis dels instituts o a les xarxes socials. I el pintor Enric Iglesias (Olot, 1965) s'ha proposat combatre'ls des de l'art. Establert des de fa dècades a Palafrugell –i des del refugi creatiu de l'estudi a Sant Feliu de Boada–, Obre els ulls és el títol de la mostra que ha coproduït amb l'àrea de Cultura municipal. Un recorregut al·legòric però tangible pels horrors de les guerres i els totalitarismes, al món però també a prop –amb la Guerra Civil i l'exili que va patir el seu avi Ricardo al camp de concentració de la platja d'Argelers–, durant l'últim segle.

La sopa, una mena d'olla amb aire de barca marinera, conté material erm, en homenatge als ranxos amb algues i pedres que

els refugiats coïen per mitigar la fam. Aquesta vivència escoltada de l'avi, i contrastada amb altres experiències compartides, com ara el record del retorn i la casa on li havien ofert un plat de llenties a Cantallops, bullen en la memòria d'Iglesias i en fa un brou nou però talment aspre.

Al darrere, la decadència de l'Espai Margarida del Centre Mercantil, que s'ha de començar a reformar passat l'estiu, és un rerefons devastador per a tres llenços de gran format. Els ha dedicat a la Societat perduda o més aviat “endormiscada i immòbil”, però també a les guerres i conflictes com a fil argumental de la pintura contemporània –Miró, Picasso o Basquiat–, i el sant tornem-hi que les relliga a la tercera lona: l'únic nítid que s'imposa en el collage caòtic és el Caudillo en blanc i negre.

“Els adolescents no tenen gaire idea del que va representar el feixisme”, explica el pintor després de les primeres visites d'alumnes d'ESO de Prats de la Carrera. Ho arriba a trobar comprensible amb fills de famílies immigrades que no havien viscut el franquisme, però se sorprèn que les autòctones també ho hagin oblidat: “A Alemanya tenen més consciència del que va fer el nazisme, però aquí la Transició ho va tapar tot”, sentència. Amb la mostra, l'aspiració de l'artista és generar reflexió. Assumeix que “qui ja té idees, les té”, en l'edat adulta, però vol “sacsejar consciències entre els que pugen” davant la “demagògia barata i llaminera” de l'extrema dreta a les xarxes socials.

El recorregut avança cap a la Terra cremada i la Ciutat perduda, amb un edifici esventrat com els que la retina més recent remet a Gaza, o a Ucraïna, però més enrere a Síria, o part d'Europa durant la Segona Guerra Mundial. Pujant cap al primer pis del Teatre Municipal de Palafrugell, Iglesias resumeix la situació actual en els Jocs americans, amb avions de joguina del tot a euro sobre una textura reduïda a runes. Sembla un videojoc, però hi ha vides i patiment al darrere.

El recull d'una vintena de peces es clou amb passatges dedicats a la repressió de l'U d'Octubre, o les protestes després de la sentència al Procés, a Urquinaona. Des del Punky fins, altre cop, L'home indiferent d'una societat que s'hi implica poc o, quan ho fa, en sentit erroni. El supervivent, una de les peces que enfilaran camí d'Anglaterra cap a una col·lecció privada –amb la Dona de la postguerra– i que reflecteix l'esquelet despulat d'un animal en un paisatge inert, rosegant un únic bri d'herba per sobreviure. Bocins d'esperança, com el “fil de llum al final del túnel”, en una mostra que es pot visitar fins al 19 de juliol. Aquest dissabte a la tarda (19 h) oferirà

una visita guiada que repetirà l'11 de juliol a la mateixa hora. Són oportunitats per acabar de desxifrar el pòsit que amaga cada obra de l'artista, que voldria que l'experiència, més enllà de Palafrugell, pugui tenir continuïtat itinerant en alguna altra població.

Publicat a:

-Setmanari Girona 19-06-2026, Pàgina 10

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2652073-art-per-sacsejar-consciencies.html>